

**Імідж Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського
в пресі
(2009 рік)**

ЗМІСТ

<u>ОРГАНІЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ.....</u>	<u>2</u>
СУЧАСНИЙ СТАН БІБЛІОТЕЧНОЇ ГАЛУЗІ:	2
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:	2
ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОЕКТИ:	2
ІНТЕРНЕТ-ЦЕНТРИ:	4
КЕРІВНИЦТВО БІБЛІОТЕКИ:	4
ІНСТИТУТ БІОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ:	6
<u>БІБЛІОТЕЧНІ ФОНДИ ТА ЇХ ФОРМУВАННЯ</u>	<u>6</u>
З'ЇЗДИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ:	7
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:	7
ПОПОВНЕННЯ ФОНДІВ:	9
ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОЕКТИ:	9
РІДКІ ТА РАРИТЕТНІ ВИДАННЯ:	9
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ:	10
ІНСТИТУТ РУКОПИСУ:	10
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГИ:	17
НАУКОВІ ДОРОБКИ СПІВРОБІТНИКІВ:	18
ВІДДІЛ ГАЗЕТНИХ ФОНДІВ СІАЗ:	18
<u>КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА.....</u>	<u>18</u>
ВИСТАВКИ:	18
ЗУСТРІЧІ, ВЕЧОРИ, ПРЕЗЕНТАЦІЇ:	19
<u>ІСТОРІЯ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ.....</u>	<u>20</u>
<u>ІНФОРМАЦІЯ.....</u>	<u>20</u>
ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ:	20
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:	21
ТЕХНІЧНИЙ СТАН БІБЛІОТЕК:	21
НОВІ ВИДАННЯ:	21
КЕРІВНИЦТВО БІБЛІОТЕКИ:	22
КАДРИ БІБЛІОТЕКИ:	22
УВАГА ДО БІБЛІОТЕКИ ВЛАДИ КРАЇНИ:	23

ОРГАНІЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ

№1. У свою чергу керівники провідних бібліотечних установ України висловили вдячність уряду та особисто Прем'єр-міністру Ю. Тимошенко за підтримку бібліотечної галузі. Так, генеральний директор Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського Олексій Онищенко, виступаючи з доповіддю на відкритому засіданні уряду, відзначив, що за тисячолітнє існування бібліотек в Україні уряд уперше в розширеному варіанті приділив увагу бібліотечному питанню.

Бібліотекарі вдячні за підтримку // Урядовий кур'єр.-02.10.09, №181.-С. 2.

СУЧАСНИЙ СТАН БІБЛІОТЕЧНОЇ ГАЛУЗІ:

№2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського (НБУВ) – найбільша бібліотека України, головний науково-інформаційний центр держави. Входить до числа десяти найбільших національних бібліотек світу, є базовим членом Європейської бібліотеки. Заснована 2 серпня 1918 року як Національна бібліотека Української держави. У 1965 р. отримала назву Центральна Наукова Бібліотека Академії Наук УРСР. З 1988-го бібліотека носить ім'я В.І.Вернадського. У 1998 р. Бібліотека спільно з Інститутом проблем реєстрації інформації НАН України розпочала формування реферативної бази даних «Україніка наукова» та видання українського реферативного журналу «Джерело». У бібліотеці понад 40 підрозділів, що згруповані за напрямками їх діяльності в інститути. Обсяг фондів – близько 15 млн. одиниць зберігання. Ресурсами бібліотеки користується близько 500 тис. читачів, яким щорічно видається до 5 млн. документів.

Чи знаєте ви... // Вечірній Київ в.-10.02.09, №13.-С.2.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

№3. З читальнями, власне, у киян проблем немає. У місті діє найбільша в Україні національна бібліотека – імені В.І. Вернадського. В її фондах зберігається до 15 мільйонів одиниць – від найдавніших видань на зразок «Велесової книги» до найсвіжіших примірників періодики. Щороку збірня поповнюється 180 тисячами книжок, журналів, газет. Бібліотека співпрацює з партнерами з 80 країн світу. Щороку послугами тут користується майже півмільйона читачів, які переглядають/читають 5 мільйонів документів. Хоча формально читачем може стати кожен українець, все ж таки до цієї книжкової святині потрапляють переважно студенти, науковці, дослідники. Щоб записатися до бібліотеки Вернадського, потрібно принести паспорт, документ про освіту, посвідчення. Після оформлення абонементу видають квиток, за який треба заплатити 20 гривень. Документ дійсний протягом п'яти років. Книжок додому тут не видають.

Лабунська І. Безплатні знання по всьому місту // Хрещатик.-08.10.09, №137.-С.4.

ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОЕКТИ:

№4. Іноді складається враження, що Вищу атестаційну комісію України (ВАК) створено, щоб дивувати вчених. Задавалося, всі дивацтва ВАК залишилися в часах, коли цією організацією керував Віктор Скопенко. Але й новий голова Володимир Мачулін, як виявилось, цілком спроможний видавати неоднозначні накази. Так, у січні 2009 року вийшов наказ «Про формування нового Переліку наукових фахових видань». Очевидно, тут потрібні деякі пояснення. Існує затверджений Кабміном «Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника». Цей порядок, крім усього іншого, вимагає від здобувача наукового ступеня публікації статей у відповідних виданнях; і якщо в докторанта не набирається 30 публікацій, ступінь йому не присвоять. Публікуватися можна не будь-де, а у виданнях, що входять до

затвердженого ВАК переліку. Варто наголосити, що цей список давно треба було впорядкувати: до нього входили мертві видання, а також різні неперіодичні бюлетені. Однак зроблено це було у дивний спосіб – відтепер у списку фахових видань може опинитися лише те з них, яке надало Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського свою електронну копію. Більше того, згідно з видання буде розміщено на сайті бібліотеки в розділі «Наукова періодика України» безкоштовно». Здавалося б, нічого особливого. Ну, надали електронну копію видання, ну, розмістили її на сайті. Виявляється, не все так просто. Насамперед відзначимо, що механізм передачі електронної копії виписаний якимось незрозуміло. Сказано чітко: передається «індексний файл у форматі HTML, у якому наводиться зміст видання з гіпертекстовими посиланнями на повні тексти статей; файли з текстами статей у форматі HTML, або PDF. У разі надання тексту у форматі HTML, графічні матеріали подаються у форматі JPG». Іхто не говорить, навіщо виданню такий головний біль. Так само, як ніхто не відзначає, коли й кому привозити електронні копії, а головне – з якою періодичністю мотатися у ВАК із довідками про надання «Вернадці» копій. Та вважаймо, що тут учені якимось чином усе з'ясували. Інша річ, що ніякий учений ступінь не допоможе дати лад низці труднощів, які неодмінно виникнуть, коли фахові видання почнуть виконувати наказ ВАК. Річ у тім, що цей наказ порушує авторське право тих, хто публікується у виданнях. Кожен автор може відмовитися від відкритого доступу до своєї статті. Причин може бути кілька, і навіть «просто не хочу» спрацьовує, хоча головною є та, що величезну частину робіт не можна «вивішувати» у відкритий доступ. Ще один дивний нюанс. Багато наукових видань живе за рахунок відписки. У них є вузьке коло читачів, і три сотні передплатників цілком покривають видатки на підготовку видання до друку. Запитання: хто тепер підписуватиметься на видання, якщо можна зайти на сайт і скачати його? Або поставимо питання так: хто компенсуватиме витрати видання, коли в нього не залишиться жодного передплатника? Взагалі існує особливий пункт і додатку до наказу про порядок передачі електронних копій наукової періодики до бібліотеки імені В.І. Вернадського. Звучить він так: «За потреби, умови доступу до текстів статей можуть бути визначені відповідним договором між засновниками видання і Національною бібліотекою України». Припустімо. Але річ у тім, що одного такого договору замало: він вимагає величезної кількості інших договорів – між виданням і авторами. Ось іще одне запитання з розряду риторичних. Чи допоможе таке нововведення впорядкувати список фахових видань? Адже видання, створене лише для того, щоб кілька родичів чи родичі колег опублікували свої статті й одержали такий бажаний ступінь», – не така вже екзотика. Тому створити «педеефки» і переслати їх до бібліотеки імені В.І. Вернадського видавець зможе. Чи стане від цього видання по-справжньому науковим – ось у чому питання. І, нарешті, найдивніше. Всі нововведення, пов'язані з науковою періодикою (відповідно, і з присвоєнням ученого ступеня), контролюють ВАК і Національна академія наук України. Спішимо нагадати чиновникам із цих шановних установ: значна кількість наукових видань перебуває у підпорядкуванні підрозділів Міністерства освіти й науки України. Та й у галузевих академіях є чимало докторантів і аспірантів. Чи зможуть нам показати хоч один документ, підписаний міністром Іваном Вакарчуком, президентами Академій медичних чи педагогічних наук?

Козаченко С. ВАК вирішила, що вченість закладено в електронних версіях: Вища атестаційна комісія взялася впорядкувати список наукової періодики. У досить дивний спосіб // Коментарі.-13.03.09, №9.-С.30.

№5. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського оприлюднила цікавий рейтинг навчальних закладів країни і вчених держави. Він побудований на системі Scopus, що містить понад 20 мільйонів реферативних запитів про публікації з 17 тисяч найбільш інформативних журналів чотирьох тисяч видавництв. Наукометричні показники 75 вищих навчальних закладів базуються на таких показниках: кількість публікацій і

кількість цитувань. Перше місце по праву утримує Національний університет імені Тараса Шевченка (показники публікацій і цитувань – 7294 і 14695). Приємно, що на 15-му місці в цьому рейтингу ЧНУ (єдиний навчальний заклад регіону, який взагалі удостоївся честі потрапити до цього переліку).

Черкаський національний – серед кращих університетів України // Черкаський край.-10.04.09, №28.-С.1.

ІНТЕРНЕТ-ЦЕНТРИ:

№6. 16 вересня 2009 року на засіданні Кабінету міністрів України планується обговорити питання «Про сучасний стан бібліотек, актуальні проблеми розвитку бібліотечної справи в Україні та шляхи їх вирішення». Маю надію, що цього разу всі рішення в ухваленій постанові не нагадуватимуть «детективну» історію, як це було із законопроектом №3077 «Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу», поданого прем'єр-міністром Верховній раді для «... удосконалення правових відносин у сфері бібліотечної справи». Серед новацій «удосконалення» відповідальні працівники від Мінкультури запропонували скасувати науковість у діяльності академічних бібліотек, замінивши її «... розширенням інформаційних функцій бібліотек». Такі нововведення болісно сприймаються в суспільстві, коли стосуються сільських, селищних, районних, міських і навіть обласних бібліотек, які працюють незалежно від бажань Мінкультури та реальної фінансової допомоги. Це тим паче сумно, що до найбільших успіхів у галузі інформатизації бібліотечної справи в Україні, яких досягла Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського НАНУ на чолі з академіком О.Онищенком, не причетне Мінкультури України. Як і до діяльності інших провідних академічних бібліотек.

Вергунов В. Бібліотечна справа: «ще назва є, а річки вже немає...» // Дзеркало тижня.-12.09.09, №34.-С.11.

КЕРІВНИЦТВО БІБЛІОТЕКИ:

№7. 21 серпня 2009 р. під егідою Відділення філософії, історії і права НАН України в Інституті законодавства Верховної Ради України відбулась науково-практична конференція «Соціально-правові реформи в незалежній Україні: досягнення, проблеми, перспективи», яка була присвячена Дню незалежності України. З доповідями, які були присвячені актуальним проблемам правового, політичного, соціально-економічного життя України, виступили відомі учені: академік-секретар відділення історії, філософії та права, дійсний член НАН України О.Онищенко.

Соціально-правові реформи // Голос України.-22.08.09, №157.-С.13.

№8. «Межигорские гектары» хранят тайну, открытие которой может стать настоящей исторической сенсацией. Уже четверть века эту тайну пытается раскрыть киевский журналист Владимир Шаров. Начались его исследования со встречи с человеком, который почти восемьдесят лет назад стал свидетелем того, как при строительстве государственных дач для компартийных боссов на территории бывшего Межигорского монастыря под Киевом было обнаружено подвальное помещение, заполненное старинными манускриптами... Письменное свидетельство Надежды Алексеевны Дамиловской: «Мой муж, профессор Дамиловский Николай Александрович, заведующий кафедрой архитектурных конструкций Киевского художественного института, одновременно вел огромное количество новостроек в Киеве. Тогда (весной 1934 г.) ему предложили возглавить комиссию для рассмотрения возможности перестройки сооружений разрушенного Межигорского монастыря под жилье для членов правительства Украинской ССР, которые переезжали из Харькова в Киев. Обследуя фундамент одного здания (насколько я помню, оно предназначалось для П.Постышева), комиссия натолкнулась на заполненное книгами подвальное помещение. Несколько

извлеченных фолиантов попали в руки моего мужа, это были переплетенные рукописные книги. Он предложил сообщить о находке в Академию наук. Но присутствовавший при этом представитель строительной организации категорически возразил – строительство было очень срочным – просил никому об этом не говорить. Еще один свидетель тех событий Густава Ефимовна Сафонова – работала в управлении делами Совета народных комиссаров Украины, где ее муж, Вадим Алексеевич Сафонов, занимал должность главного инженера по строительству правительственных сооружений. Вот ее задокументированный рассказ: «Меня и мужа перевели на работу в Межигорье, где началось строительство правительственных дач. На территории Межигорского монастыря и Святого Спаса я жила с мужем с 1934 по 1937 год включительно. На моих глазах рухнули стены монастыря... Началась перепланировка местности под строительство. Этими работами руководил мой муж. В 1937 году я безвыездно жила на покинутой даче Станислава Косиора... Однажды осенью был отдан приказ, чтобы на территорию дач в субботу и воскресенье не приезжала ни одна живая душа. И вот в один из таких субботних вечеров на территорию въехала черная машина и остановилась возле дачи Косиора. Из машины вышли двое арестантов (позднее я узнала от мужа, что это были смертники, которым гебисты обещали жизнь, если они сделают то, что им прикажут). Из окна дачи Косиора, стоя за шторой в неосвещенной комнате, я видела, как с этих людей сняли наручники и в сопровождении 5-6 рядовых гебистов и моего мужа пошли в сторону леса. Пройдя небольшое расстояние, я остановилась, явно услышав голос мужа, и увидела их всех возле выкопанной ямы. Муж объяснял, как надо заворачивать каждую книгу отдельно в толь (строительный материал), чтобы смола защитила книги от подземных вод; что глина, в которую закапывали книги, имеет особые свойства, которые обеспечит их долгую сохранность. В понедельник я пошла к месту, где велись таинственные работы... Место было ровное, никаких следов от выкопанной ямы не было. Уже после войны муж все рассказал мне – и о Межигорском монастыре, и о книгах. – Эти драматичные свидетельства пожилых людей, которых тяжело заподозрить в мистификационном заговоре, способны взволновать даже отчаянного скептика, – комментирует Владимир Шаров приведенные свидетельства. – К сожалению, многих, из них уже нет в живых – собирать досье я начал еще в начале восьмидесятых, когда хозяином межигорской дачи был первый секретарь ЦК компартии Украины Владимир Щербицкий. Инициатором этого поиска был светлой памяти Николай Петрович Визирь – известный киевский книжник, заведовавший в то время отделом древних рукописей Центральной научной библиотеки АН УССР. Он многие годы пытался привлечь внимание историков, археологов, деятелей культуры к межигорской тайне. Однажды он написал письмо председателю советского Фонда культуры – известному историку, академику Дмитрию Лихачеву. Однако оно осталось без ответа.

Шевченко О. Сокровища межигорской резиденции: Все дорогущие гектары «дач Януковича» не стоят и сотой доли того, что может быть спрятано под ними // Новая газета.-03.09.09, №162.-С.6-7.

№9. Нещодавно у столичному Українському домі відбулася конференція, присвячена річниці започаткування проекту «Українці в світі». Генеральний директор Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського Олексій Онищенко повідомив, що в рамках проекту «Українці в світі» підготовлено 50 тисяч біографічних довідок. А всього відомо 150 тисяч видатних людей, які так чи інакше пов'язані з Україною.

Зборовський А. 150 тисяч славетних українців // Кримська світлиця.-17.07.09, №29.-С.4.

№10. [Кор.] Чула, що думки мають навіть якусь конкретну швидкість, нібито космонавти на МКС проводили щодо цього якісь експерименти? – Олексій Онищенко, академік-секретар відділення історії філософії та права Національної академії наук України,

генеральний директор Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: – В нас над цим працюють в Інституті філософії, в усіх інститутах, пов'язаних із природознавством, зокрема академік Дмитро Гродзинський, який виступав у нас на щорічних наукових читаннях, присвячених Володимирові Вернадському, академік Мирослав Попович, академіки Геєць і ще багато науковців. У нас у бібліотеці проводяться щорічні читання, присвячені академіку Вернадському, і майже кожного разу є доповідь або співдоповідь щодо цього. Особисто я займався темою: роль Вернадського в заснуванні Української академії наук, розвитку наукового потенціалу в Україні. Він очолював ту групу вчених, яка працювала над заснуванням академії, розробляв концепцію, структуру академії і перші кроки в організації її функціонування, завдання і напрями досліджень. Він був засновником і нашої національної наукової бібліотеки, очолював тимчасовий комітет з її заснування. [Кор.] Яку саме концепцію академії наук розробив Вернадський? – Вона і досі вважається найкращою національною концепцією – концепцією національної наукової системи, яка втілювалася в нашій академії. До того більшість академії були гуманітарними і суспільними, вони фактично існували у вигляді наукових товариств. Але на той час з'явилися і державні академії, які фінансувалися державою і науково підтримували цю державу, цю країну, досліджували проблеми і сприяли розвитку ресурсів, виробництва, освіти і людського потенціалу. Тож Вернадський обрав два основних моменти і запропонував концепцію: по-перше, академія має бути державною найвищою науковою установою, яка фінансується державою і виконує завдання, що сприяють розвитку держави, її економіки, культури і техніки. По-друге, це не повинна бути вузько профільна академія тільки із представників гуманітарних і суспільних наук, а охоплювати весь спектр – і технічних, і природничих наук, і соціогуманітарних. Запропонував структуру академії таку, в якій гуртуються установи, які охоплюють всі науки в комплексі. Також він стояв за те, щоб базовими одиницями в академії були не просто якісь гуртки вчених, а стабільні установи у вигляді інститутів, лабораторій тощо. Завдяки цьому академії і давали найбільший ефект у плані пізнання природи, суспільства і людини, тобто в науковому плані і в плані впливу науки на суспільне життя, економіку, виробництво.

*Ноосфера: думка матеріалізується через людську діяльність:
Інтерв'ю з Олексієм Онищенко / О.Коваленко // Освіта
України.-31.07.09, №56.-С.5.*

ІНСТИТУТ БІОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ:

№11. Г.В.Стрельський написав понад 170 статей з проблем історії української дипломатії, джерелознавства, мемуаристики, біографістики, історіографії, археографії у різних виданнях Інституту історії України НАН України, Інституту біографічних досліджень НБУВ. На установчих зборах Українського біографічного товариства 23 березня 1999 р. його було обрано членом президії і головою Київської міської організації цього товариства. До речі, очолив Товариство один з кращих вихованців історичного факультету – директор Інституту біографічних досліджень НБУВ, доктор історичних наук, професор В.С. Чишко, який до останніх днів свого короткого, але творчого й натхненного життя тісно співпрацював з колективом alma mater.

Чернега П. Гомін віків і досвід поколінь: До 65-річчя від дня народження і 40-річчя науково-педагогічної діяльності професора Г.В. Стрельського // Освіта.-25.02-04.03.09, №9-10.-С.7.

БІБЛІОТЕЧНІ ФОНДИ ТА ЇХ ФОРМУВАННЯ

№12. Литовський художник вірменського походження Ян Рустем першим спробував звільнити нашого генія з кріпацтва. В Державній центральній науковій бібліотеці НАН України дивом зберігся повний польський біографічний словник 1936 року (Polski

slownik biograficzny. Krakow), що не постраждав під час Другої світової війни. У ньому можна знайти багато деталей життєпису художника Рустема з посиланнями на довоєнні архівні документи Вільнюського університету.

Азіян С. Учитель Шевченка // Кримська світлиця.-06.03.09, №10.-С. 10.

З'ЇЗДИ, КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ:

№13. Державна історична бібліотека зініціювала «круглий стіл» з проблем комплектування бібліотечних фондів у сучасних умовах. Картина вийшла гнітючо-тривожною. Про це йшлося у виступах в.о. директора бібліотеки А.Скорохватової, провідних фахівців книгозбірні В.Навроцької, А.Коваленко, А.Белявської, І. Дяченко, О.Михайлової. У дискусії взяли участь відомі фахівці... керівник Центру формування бібліотечно-інформаційних ресурсів Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського Н. Стрішенець.

Ера Гутерберга не закінчується... // Культура і життя.-03.06.09, №22.-С.2.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

№14. 24 мая 1964 г. – намеренный поджог Государственной публичной библиотеки АН УССР в Киеве.

Ета неделя в истории // Индустриальное Запорожье.-21.05.09, №70.-С.14.

№15. 24 мая 1964 г. – намеренный поджог Государственной публичной библиотеки АН УССР в Киеве.

Ета неделя в истории // Наша газета.-21.05.09, №53.-С.24.

№16. Национальная библиотека имени В.И.Вернадского является самой большой в Украине и входит в десятку крупнейших библиотек мира. В ее фондах хранится более 15 млн. экземпляров.

«Библиомост» – переправа в виртуальный мир // Новая.-30.09.09, №181.-С.12.

№17. В главной в Украине Национальной библиотеке имени В.И.Вернадского имеется более 15 млн. единиц хранения, но в ней накапливается практически все, что издается в стране, – от бульварной прессы до районных многотиражек, от пьес давно забытых авторов до произведений современных гениев пера и слова.

Барашев Р. Родная сестра университета // 2000: Аспекты.-16-22. 10.09, №42.-С.2.

№18. У столиці діють 138 бібліотек, серед них – бібліотека імені В.І.Вернадського з книжковим фондом близько 15 мільйонів одиниць.

Бібліоміст через світову павутину: За 25 мільйонів доларів 100 бібліотек підключать до інтернету через чотири роки // Вечірній Київ.-13.10.09, №132.-С.7.

№19. Когда в последний раз вы были в библиотеке? И за какой книгой в ней «охотились», поинтересовались «Ведомости» у прохожих на улицах столицы. Не назвался, инженер-механик: «Я целый год искал «Открытую книгу» Вениамина Каверина. Это произведение о микробиологии. И вдруг узнал, что ее то ли списали, то ли умышленно изъяли из библиотек. Подказали, что она есть в библиотеке имени В.И. Вернадского, но в закрытых фондах. Но там такая утомительная процедура получения, что я с мыслью приобрести эту книгу расстался».

«Интернет, пусть даже доступный каждому, не заменит библиотек» / Л. Гуторова // Киевские Ведомости.-30.09.09, №178.-С.3.

№20. Славен Британський музей. Високі колони. Великі зали. Є де вмістити найбільшу у світі бібліотеку (150 млн. книжок), природничо-історичний музей і відділи – рукописів, гравюри і малюнку. Тут – масив україніки. Ось Пересопницьке євангеліє, пам'ятка 1556-1561 рр. Це факсимільне видання Наукової бібліотеки імені В.І. Вернадського, однієї з десяти найбільших бібліотек світу, презентовано тут цього року. Британський музей має твори Тараса Шевченка, Євгена Гребінки, інших українців. Сотні тисяч рукописів, є й на папірусах!

Василяшко В. Золото туманного Альбіону, або Англія очима українця // Літературна Україна.-01.01.09, №1.-С.6.

№21. Нещодавно Наукова громадська рада при ВАК України провела засідання, на якому було розглянуто низку важливих питань. Про передачу електронних копій періодичних друкованих наукових фахових видань на зберігання до Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Булавко В. Наукова громадська рада при ВАК України продовжує свою роботу // Освіта України.-15.05.09, №35-36.-С.2.

№22. На взаємовигідних умовах ведеться книгообмін документами між ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського та національними, державними, центральними бібліотеками, зокрема Національною бібліотекою України імені В.І. Вернадського.

Бондар Л. Формування всеукраїнського інформаційного галузевого ресурсу: До ювілею ДНПБ ім.В. Сухомлинського // Педагогічна газета.-00.09.09, №9.-С.7.

№23. У Центральній науковій бібліотеці НАНУ імені академіка В.І. Вернадського зберігається студентська дипломна робота 1843 року «О деревьях и кустарниках, дикорастущих в окрестностях Киева», в якій зазначається, що це «гарне дерево високого зросту скрізь розводять під назвою каштан». У тій же праці вказано, що завезено до нас каштани з Бессарабії та Волощини.

Скоробагатько С. Знову цвітуть каштани... // Сільські вісті.-06.05.09, №49.-С.4.

№24. [Кор.] Розкажіть, будь ласка, про Музей самвидаву, який ви організували. – Зінкевич Осип Степанович з 1968 р. – засновник і голова правління українського незалежного видавництва «Смолоскип». З 1994 р. член Національної спілки письменників України: – У нас є найбільша колекція самвидаву. Ні в КДБ стільки немає, ні в Бібліотеці імені В.І. Вернадського. У нас є багато матеріалів, і багато часу піде, щоб усе це впорядкувати. Це все зберігається в будинку видавництва, і ми назвали архіви наші Музеєм українського самвидаву.

Осип Зінкевич: Я не належу до генерації професійних нарікальників / Л.Багацька // Україна молода.-11.09.09, №167.-С.18-19.

№25. На Бершадщині діють 40 книгозбірень. Лісниченській сільській бібліотеці, якою завідує Лідія Зарічанська, торік у цьому плані пощастило значно більше. Ця установа нещодавно отримала від Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського, яку очолює віце-президент товариства «Знання», академік Національної академії наук України Олексій Онищенко, сто нових книг на суму понад 3500 гривень. Серед них – академічні видання, словники, довідники, художня література, навчальні посібники, підручники, які так необхідні учням, студентам, учителям, сільським читачам. Поповнення книжкового фонду Лісниченської сільської бібліотеки відбулося завдяки співпраці її завідувачки з Національною бібліотекою, яка є центром формування бібліотечних інформаційних ресурсів Національної академії наук України. Сюди, як відомо, надходять обов'язкові примірники всієї книговидавничої продукції країни. Кілька місяців тому в сектор вітчизняного книгообліку Нацбібліотеки надійшла друга книга Лідії Зарічанської «На

крилах пісень», у якій вміщені пісні про квітуче Поділля, написані в народному стилі для хорових колективів, ансамблів, дуетів тощо. Як і перша її збірка пісень – «Україно, мій Подільський краю», – вона є рекомендаційно-методичним посібником для працівників культури подільського регіону. Співпраця національної і сільської бібліотек, переконана Лідія Зарічанська, триватиме.

Вербецький В. Національна бібліотека – сільським читачам // Вінницька газета.-09.01.09, №4.-С.5.

ПОПОВНЕННЯ ФОНДІВ:

№26. в Україні існує 2500 видавництв і тільки 900 із них надсилають обов'язкові примірники до чотирьох бібліотек, які мають статус науково-дослідних установ (Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського, Державна наукова бібліотека імені В.Стефаніка НАН України, Державна наукова сільськогосподарська бібліотека Академії аграрних наук України та Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О.Сухомлинського АПН України).

Зензіна Г. Тиждень інформації // Педагогічна газета.-00.10;09, №10.-С.8.

ІНФОРМАЦІЙНІ ПРОЕКТИ:

№27. Переведення друкованих документів у цифровий формат – річ, безумовно, необхідна, – вважає директор Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського Олексій Онищенко. – Але треба ретельно вивчити сучасні методи збереження даних в електронному вигляді. Ми зіткнулися з тим, що термін експлуатації типових носіїв – CD-дисків – не перевищує 15 років. У разі їхньої застосування процес перезапису стає нескінченним. Нам відомо, що вченими розроблені носії, термін зберігання інформації на яких – кілька тисяч років.

Божко С. Де губиться обов'язковий примірник?: про скарги Державного архіву друку Книжкової палати // День.-09.10.09, №181.-С.6.

№28. «Реліквії нашого краю». Автор Т.Паньок та меценати В.Синчук і М.Сальников обдарували нас прекрасно оформленим і змістовним виданням. Мистецтвознавчий аналіз художніх явищ поданий у ньому в контексті суспільного, культурного розвитку нашого краю – Слобідщини. Науковий апарат книги містить 514 посилань на використані матеріали. Архівні серед них представлені досить широко. Дослідник використав матеріали 22 фондів, серед яких Центральний державний архів України, архів Інституту рукописів Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського при АН України, Сумський обласний архів.

Бурмака В. Реліквії нашого краю // Харьковские известия.-28.04.09, №51.-С.12.

РІДКІ ТА РАРИТЕТНІ ВИДАННЯ:

№29. Оссолінеум почав функціонувати 1827 р. і розташовувався в приміщенні, де зараз Львівська національна наукова бібліотека ім.В.Стефаніка. Від самого початку цей заклад став одним із головних осередків польської культури. Хоча, треба сказати, в Оссолінеумі опинилося чимало пам'яток, пов'язаних з історією та культурою України. Великі потрясіння Оссолінеум пережив під час Другої світової війни. Коли після її початку радянські війська зайняли Львів, органи НКВД здійснили в цьому закладі ревізію. Його розформували, а книжкові й рукописні колекції стали філією бібліотеки Академії наук УРСР.

Кралуц П. Вроцлав, Улас Самчук, Оссолінеум // День.-13.03.09, №42.-С.20.

№30. До раритетів справедливо відносяться й «скарб» відділу рідкісних стародруків Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського. Зокрема, колекція: інкунабул (книг

раннього, «колискового» періоду книгодрукування XV ст.) і палеотипів (друкарських видань першої половини XVI ст.); кириличних стародруків (до 1830 року), видань іноземними мовами та світським друком. Рідкісною є бездоганна техніка мікромініатюр Миколи Сядристого.

Завірюха Л. Щоденник (4 серпня) // День.-04.08.09, №134.-С.1.

ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ:

№31. Вчера глава государства отметил свой 55-й день рождения. Сегодня многие подарки, которые преподносят украинским лидерам, находятся в Фонде президентов. Здесь их уже почти две тысячи. Основная часть экспонатов, которые дарили Виктору Ющенко, – это вышиванки, рушники, книги, а также иконы.

Ромашова Н. Две пятерки Виктора Ющенко: Вчера глава государства отметил свой 55-й день рождения // Киевские Ведомости.-24.02.09, №31.-С.4.

№32. [Кор.] У Національній бібліотеці імені В.І. Вернадського засновано постійний Фонд Президентів України. Чи доречно, з точки зору підняття престижу культури, підтримки бібліотечної справи створити при бібліотеці постійний Фонд губернаторів, адже посади змінні, а добрі справи залишаються? Заснування Фонду логічно з точки зору історії бібліотеки, біля у витоків якої стояла така особа як граф Воронцов, тодішній губернатор краю. – Гадаю, що коли буде ініціатива з боку самого закладу, то потрібно буде зустрітися з його керівником і обміркувати це питання. Достатньо буде розпорядження губернатора, що ми можемо самі, то потрібно це робити тут, на місці.

Розвиток доброчинності – один із шляхів до консенсусу: Інтерв'ю з губернатором Одеської області Миколою Сердюком / В.Вишняк // Одеські вісті.-17.11.09, №125.-С.3.

№33. На співрозмовник – голова Одеської обласної державної адміністрації, кавалер орденів Данила Галицького та «За заслуги» III ступеня Микола Сердюк. [Кор.] У Національній бібліотеці імені В.І. Вернадського засновано постійний фонд президентів України. Чи доречно, з точки зору підняття престижу культури, підтримки бібліотечної справи, створити при бібліотеці ім. М. Горького постійний фонд губернаторів, адже посади змінні, а добрі справи залишаються? Заснування фонду логічно й з точки зору історії бібліотеки, біля витоків якої стояла така особистість, як граф Воронцов, тодішній губернатор краю. – Думаю, коли буде ініціатива з боку самого закладу, то зустрінемося з його керівником й детально обговоримо це питання. достатньо буде розпорядження губернатора: що можемо самі – те потрібно робити тут, на місці.

Микола Сердюк: «Потрібно розділяти публічність і популізм...» / В.Лемко // Чорноморські новини.-14.11.09, №126-127.-С.1-2.

ІНСТИТУТ РУКОПISУ:

№34. Пересопниця насамперед відома завдяки Євангелію, яке тут писалося і на якому наразі присягають українські Президенти. Загалом це – перший відомий переклад євангельського тексту українською літературною мовою письмових джерел, що датується 1555-1561 роками. Нині Пересопницьке Євангеліє перебуває в Інституті рукописів Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського НАН України і, до речі, потребує нагальної допомоги, бо через техногенні чинники руйнуються пергаментні сторінки й палітурка, бліднуть мініатюри.

Цимбалюк Є. Етимологічний пере-вал // Голос України.-24.06.09, №115.-С. 13.

№35. Знамените «Пересопницьке Євангеліє», вік якого уже сягнув чотири з половиною століття і на якому присягають українські президенти, нині переживає друге

народження. Це пов'язано з виходом у світ другого факсимільного видання – максимально наближеної до оригіналу копії. Цю доволі копітку роботу на замовлення Української православної церкви здійснив видавничий дім «Адеф-Україна». А заодно представив книгу на V Міжнародній Київській книжковій виставці, яка наприкінці серпня відбулася у столиці України. Втім, жодного екземпляра оновленої рукописної пам'ятки староукраїнської мови та мистецтва XVI століття продати на виставці-ярмарку не вдалося. Перешкодою, вочевидь, стала запаморочлива ціна – 40 тисяч гривень за екземпляр... – Час наклав на стан «Пересопницького Євангелія» свій відбиток, – розповідає менеджер видавничого дому «Адеф-Україна» Оксана Заробчук, – після тривалого використання втрачено первісну оправу, пошкоджено аркуші, обсипаються золоті фарби мініатюр, тому факсимільний варіант став нагальною потребою. Видання фоліанта сучасними поліграфічними засобами накладом тисяча примірників готувалося цілий рік. Загалом книжка вийшла максимально наближеною до первісної. У ній – майже тисяча сторінок. Обкладинка оправлена у дубові дошки, обтягнуті вже досить потертим оксамитом. На обкладинці також – латунно-срібні чеканки ручної роботи. Одним словом, нинішнє «Пересопницьке Євангеліє» сповна відповідає рівню оригіналу. Навіть попри дорогу вартість воно викликає великий інтерес. Водночас стає доступним для ширшого кола користувачів. Адже первісний фоліант знаходиться в Інституті рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, і його, по суті, дістають зі сховища лише раз на чотири роки для того, щоб під час інавгурацій саме на цій книзі тримали руку президенти незалежної держави, присягаючи на вірність народові.

Цимбалюк Є., Юркова О. Перевидане «Пересопницьке Євангеліє» оцінили в 40 тисяч гривень // Голос України.- 12.09.09, №171.-С.4.

№36. С августа 2007 года Украинская православная церковь совместно с Академией Наук Украины начала процесс создания факсимильного издания легендарного Пересопницького Евангелия – книги, на которой присягают украинские президенты. Переизданную украинскую святыню получили почти 500 наших соотечественников, а также музеи, библиотеки, храмы и церковные приходы по всей стране и за ее пределами. Переизданная украинская святыня вышла тиражом всего в 1000 экземпляров – это должно повышать ценность каждой книги. По аналогии с более скромными подобными изданиями одну книгу можно оценить более чем в \$10 тыс. Но купить ее нельзя, а можно только получить в дар – или за какие-то особые заслуги перед церковью, или за вклад в создание иконостаса кафедрального собора. К слову, факсимильное издание Пересопницького Евангелия – дело весьма дорогостоящее. Книга содержит практически 1000 страниц, ее обложка украшена серебряными вставками, а вес (как и оригинала) – свыше девяти килограмм. Украинские полиграфисты столкнулись с такими задачами впервые. Однако в реализации проекта помогло то, что Украинская православная церковь начинала еще один большой проект – строительство кафедрального собора Воскресения Христова. Поэтому было решено, что люди, пожертвовавшие 50 тыс. гривен и более на создание иконостаса будущего собора, получают переизданное Пересопницькое Евангелие в дар. Таким образом, меценаты одновременно финансировали фактически два проекта. Более того, в результате церковь еще и смогла выделить 100 тыс. гривен на реставрацию оригинала Пересопницького Евангелия. Пересопницькое Евангелие – первая книга, написанная на литературном украинском языке. Было создано в 1556-1561 годах в Пересопницьком монастыре двумя монахами – сыном протопопа Василевичем и архимандритом Пречистенского монастыря Григорием. Оригиналом для них послужило Евангелие на болгарском языке, а главная цель авторов – создать книгу, которую могло бы без труда читать тогдашнее население Украины, что и было отмечено в предисловии: «Для лучшего разумения роду христианского». За шесть лет титанического труда (в Пересопницьком Евангелии 964 страницы) два монаха совершили фактически подвиг –

создали шедевр отечественного и мирового книгоиздания. Рукопись была украшена богатым орнаментом и высокохудожественными цветными заставками и миниатюрами. В 1630 году Пересопницкий монастырь стал иезуитским коллегиумом, и книга была тайно вывезена; ее судьба долгое время была неизвестна. При не установленных до сих пор историками обстоятельствах она попала к Ивану Мазепе, что подтверждает автограф гетмана на ее страницах. Мазепа выделил деньги на реставрацию Евангелия, а в 1701 году вернул святыню церкви – передал в Вознесенский монастырь в Переяславе. Оставил свой след в истории Пересопницкого Евангелия еще один известный украинец – Тарас Шевченко. В составе научной экспедиции от Петербургской академии наук он изучал ее рукопись. В начале XX века книга хранилась в Полтавском хранилище, а в послевоенные годы ее обнаружили ученые в Киево-Печерской лавре, после чего Пересопницкое Евангелие было отдано на хранение в Национальную библиотеку имени В.И. Вернадского.

Шрамович В. Пересопницкое Евангелие получили президенты и библиотеки: Уникальная книга в продаже не появится // Известия в Украине.-11.06.09, №102-102.-С.16.

№37. Автор по-справжньому звернув увагу на історію Тарасового університету (тоді – державного) ще студентом-першокурсником, коли доцент Василь Васильович Яременко на лекції з історії української журналістики з обуренням почав лекцію з фрази: «Негідники! Їм навіть університет Святого Володимира заважає, якщо вдалися до такого бузвирства...» А ми вже знали, що вночі було підпалено, відтак фактично знищено головну й найкращу на той час аудиторію у Червоному корпусі, якою пишалися всі, без винятку, факультети, адже там не лише лекції, а й міжнародні симпозиуми проводилися. Наразі цю частинку перлини Беретті перетворили на міні-картину першого дня визволення понівеченого Києва, яким побачили столицю України солдати генерала Ватутіна 6 листопада 1943 року. Боляче не лише Василеві Васильовичу, а всім нам було ще й тому, що пам'ять ще ятрили картини іншої пожежі перед тим – у бібліотеці, яку спалили фосфором, аби неможливо було врятувати літописи, фоліанти та інші раритети звичайним протипожежним засобом – водою, котра лише підсилювала ефект цього хімічного елемента.

Брязгунов Ю. Ватра національного духу й вітчизняного інтелекту // Молодь України.-06.11.09, №122.-С.1-2.

№38. Село Пересопниця стало відомим завдяки шедевру рукописного мистецтва – «Пересопницькому Євангелію». Свого часу нею захоплювалися Шевченко й Максимович, а нині, поклавши руку саме на цю книгу, свою Присягу на вірність українському народові приносить кожен новообраний президент України. Це робили і Леонід Кравчук, і Леонід Кучма, і Віктор Ющенко. Понад 500 років тому тут діяв Пересопницький монастир. Історія розпорядилася так, що в цій святій обителі зійшлися життєві шляхи, поєдналися долі двох визначних людей – «кроткого, смиренного і боголюбивого ієромонаха Григорія» – архімандрита Пересопницького і «многогрішного раба Михайла» – протопопа і писаря Михайла Василевича. Саме вони і стали творцями рукопису, що отримав згодом назву «Пересопницьке Євангеліє». То була копітка праці упродовж п'яти років життя монахів. У тодішній польській державі, де офіційно визнавали лише латино-польську школу, творці книги наважилися на нечувану річ – узялися перекласти книгу «із язика боолгарського на мову русскую для лепшого виразумения люду християнского посполитого». В ті та пізніші часи «русскою мовою» називали староукраїнську книжну мову, в якій було багато елементів народної мови. Як указував переписувач, книга призначалася «для читання церков Божих, для науки люду християнского». Спочатку книга зберігалася в Пересопницькому монастирі, далі, після польських утисків українців на Волині, її шлях проліг на Велику Україну. Зокрема ціле століття її місцезнаходження було невідомим. Десь наприкінці XVII століття фоліант потрапляє до гетьмана Мазепи, який подарував його Переяславському кафедральному

собору. Помандрувавши Україною, книга осіла у Києво-Печерській лаврі, нині ж перебуває в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського. Довідка «УМ». «Пересопницьке Євангеліє» – визначна рукописна пам'ятка староукраїнської мови та мистецтва XVI століття, переклад Євангелія так званою простою мовою, досить близькою до народної. Книга вагою понад 9 кілограмів, писана пізнім уставом на пергаменті форматом 380x240 мм і складається з 482 аркушів, розписаних витонченими слов'янськими літерами – чорнилом та циноброю, з прекрасними різнокольоровими малюнками по золоту.

Дем'янчук О., Дем'янчук Б. Батьківщина Пересопницького Євангелія: До Дня слов'янської писемності й культури, 24 травня, кореспонденти «УМ» відвідали село, де було створено українську Першокнигу // Україна молода.-23.05.09, №91.-С.8.

№39. За роки окупації нацисти планомірно вивезли сотні тисяч культурних цінностей з музеїв та бібліотек України. Нацисти вивезли до Німеччини книжкові фонди Бібліотеки АН УРСР і Києво-Печерської лаври. Доля багатьох із вилучених раритетів невідома. Лише одна з вірменських рукописних книг – вірменське Євангеліє XVIII століття – повернулася до Києва і зберігається у фондах Інституту рукописів Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського НАНУ.

Азізян С. Євангеліє зі Скеври // Україна молода.-24.01.09.-С.11.

№40. Видрукуване Євангеліє є точним відтворенням оригіналу. Збережені розмір, формат, властивості й колір паперу, обкладинка, ілюстрації, заготовки, вага (остання, до речі, становить 9,3 кілограма, враховуючи п'ять бляшок срібла на оксамитовій оправі). Сторінки – точна копія з відбитками пальців, слідами воску. На одній із них – автограф гетьмана Мазепи. Як відомо, книга творилася з 1556 по 1561 роки в селі Двірці та місті Пересопниці на Волині (нині Рівненська область). Замовниками і меценатами тоді виступили волинські князі Анастасія Заславська, її зять і донька Іван Федорович та Євдокія Чарторийські. Архімандрит Пречистенського монастиря Григорій перекладав тексти українською мовою, писець і художник Михайло Журавницький переписував і складав приписи та післямови до кожної частини рукопису. Переживши століття, з 1948 року видання зберігається в Інституті рукописів Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського.

Вертіль О. А ви тримали Пересопницьке Євангеліє? // Урядовий кур'єр.-17.02.09, №28.-С.16.

№41. Петро Чуйкевич почав збирати українські народні пісні, ще будучи студентом. Два своїх зошити з піснями він віддав видатному досліднику народної творчості Михайлові Максимовичу. Вони сьогодні зберігаються в Інституті рукописів Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. Один із них «Малороссийские песни, собранные в Киеве П. Чуйкевичем в 1843 году» – на першій сторінці вгорі має позначку: «От Кулеша».

Горбатюк В. Не просто вчитель гімназії: Тарас Шевченко і Петро Чуйкевич // Подільські вісті.-24.02.09, №24.-С.3.

№42. В інституті рукописів Національної бібліотеки України НАНУ збереглося листування, яке вів із дідом і батьком письменника, Панасом Дем'яновичем і Василем Паносовичем Гоголями-Яновськими, друг їхньої сім'ї – церковний діяч кінця XVIII століття Стефан Андрійович Гординський, один із найосвіченіших священників Полтавщини.

Розсоха Л. Стефан Гординський – друг родини: до 200-річчя М.В.Гоголя // Зоря Полтавщини.-23.06.09, №85-86.-С.4.

№43. Василь Білошапка, завідуючий фондами Олександрійського районного краєзнавчого музею: – В 1843 році Куліш видав у Києві свою першу книжку українською мовою

«Україна, од початку України до батька Хмельницького». Написав Куліш твір в Олександрівці., в маєтку Грабовського, якому поема надзвичайно подобалась. Документально встановлено, що Куліш написав в Олександрівці ще один твір. Це «Любов за гробом» – вільний переклад частини п'єси А.Міцкевича в прозі. «Переводил я эту пьесу под влиянием страданий, похожих на страдания Густава», – зазначив письменник у рукописі. Автограф твору зберігається у фондах Інституту рукописів Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. На рукописі дата: «9 серпня 1844, Олександрівка».

Олександрівські мандри Пантелеймона Куліша // Народне слово.-16.04.09, №30.-С.11.

№44. Після тривалого замовчування або й спотворення образу цієї непересічної і, зрештою, трагічної фігури, зняття ідеологічних обмежень дозволило всебічно й об'єктивно досліджувати життя і діяння гетьмана та його соратників, насамперед, сучасним українським істориком. Варто назвати фундаментальне видання Доба гетьмана Івана Мазепи в документах («Києво-Могилянська академія», 2008), здійснене у співпраці з Чернігівським історичним музеєм ім. В.Тарнавського Канадським інститутом українських студій Альбертського університету та Інститутом рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Кудlach В. Від правого діяння до усвідомлення правди, або Видавнича спадщина про гетьмана Івана Мазепу // Чорноморські новини.-14.03.09, №27-28.-С.7.

№45. Знамените Пересопницьке Євангеліє, вік якого сягнув чотири з половиною століття і на якому присягають українські президенти, переживає друге народження. Це пов'язано з виходом у світ другого факсимільного видання – максимально наближеної до оригіналу копії. Цю доволі копітку роботу на замовлення Української православної церкви здійснив видавничий дім «Адеф-Україна». А заодно представив книгу на V міжнародній Київській книжковій виставці, яка наприкінці серпня відбулася в столиці України. З-посеред безлічі презентованих книг Пересопницьке Євангеліє виразно виокремлювалося – і значимістю, і оздобленням, і навіть найбільшою вагою – дев'ятикілограмовою. Втім, жодного екземпляра оновленої рукописної пам'ятки староукраїнської мови та мистецтва XVI століття продати на виставці-ярмарку не вдалося. Перешкодою, вочевидь, стала запаморочлива ціна – 40 тисяч гривень за один екземпляр... – Час наклав на стан Пересопницького Євангелія свій відбиток, – розповідає менеджер видавничого дому «Адеф-Україна» Оксана Заробчук. – Після тривалого використання втрачено первісну оправу, пошкоджено аркуші, обсипаються золоті фарби мініатюр, тому факсимільний варіант став нагальною потребою. Видання фоліанту сучасними поліграфічними засобами тиражем 1000 примірників готувалося цілий рік. Загалом книжка вийшла максимально наближеною до первісної. У ній – майже тисяча сторінок. Обкладинка оправлена в дубові дошки, обтягнуті вже досить потертим оксамитом. На обкладинці також – латунно-срібні чеканки ручної роботи. Одне слово, нинішнє Пересопницьке Євангеліє сповна відповідає рівню оригіналу. Первісний фоліант зберігається в Інституті рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського і його, по суті, дістають із сховища раз на чотири роки лише для того, щоб під час інавгурацій саме на цій Книзі тримали руку президенти незалежної держави, присягаючи на вірність народові. Водночас із факсимільним виданням Пересопницького Євангелія (другим за ліком; перше було здійснене у 2001 році Інститутом української мови НАН України обсягом 700 сторінок, тиражем 500 примірників) постає історія цієї всесвітньовідомої перлини українського книжкового мистецтва XVI століття. Як відомо, переклали Євангеліє протягом 1556-1561 років син протопopa Михайло Василевич та архімандрит Пречистенського монастиря Григорій спочатку в Заславському (нині Хмельницька обл.), а потім у Пересопницькому монастирях (нині Рівненська область). Замовила книгу княгиня Анастасія Заславська. Після зруйнування Пересопницького

Пречистенського монастиря доля книги тривалий час не була відома. Майже через півтора століття (1701 р.) її подарував Переяславському єпископському престолові гетьман Іван Мазепа. Згодом пам'ятка опинилась у бібліотеці Переяславської семінарії. Після переведення духовної семінарії з Переяслава до Полтави (1862 р.) Пересопницьке Євангеліє теж було перевезене. На початку ХХ століття рукопис передано до полтавського давньосховища. Тут почалося його наукове вивчення. Під час війни Пересопницьке Євангеліє було евакуйоване. З 1947 року книга перебуває у фондах Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Цимбалюк Є. Пересопницьке Євангеліє оцінили у 40 тисяч гривень // Вільне слово.-01.09.09, №61.-С.7.

№46. У Сумському держуніверситеті презентовано унікальне факсимільне Пересопницьке Євангеліє. Воно віддруковане обмеженим тиражем (всього 1000 примірників). Високий статус проекту вже сьогодні перетворили факсиміле Пересопницьке Євангелія на книжковий раритет сучасності. Пересопницьке Євангеліє – рукописна пам'ятка української мови та мистецтва ХІХ століття, це перший переклад святої книги українською мовою який дійшов до наших часів. Виписане пізнім уставом на пергаменті з різнокольоровими золоченими мініатюрами, багате на численні заставки, ініціали, орнаментацию, Євангеліє складається з 482 аркушів, має на оксамитовій оправі п'ять бляшок зі срібла, важить книга 9 кг 300 г. За змістом – традиційне четвероєвангеліє. Історія унікальної книги розповідає, що замовниками та меценатами її створення виступили волинська княгиня Анастасія Заславська та її зять і донька – князі Іван Федорович та Євдокія Чарторийські. Творилася книга п'ять років – з 1556 по 1561-й. Починали її писати в селі Двірці, а закінчили в місті Пересопниці, що на Волині (тепер Рівненська область), де стояв Пречистенський монастир. Писав її, як стверджують дослідники, архімандрит цього монастиря Григорій. Він перекладав тексти з болгарської на українську. Писець і художник Михайло Журавницький переписував і складав приписи та післямови до кожної частини рукопису. Виникає запитання, чому архімандрит перекладав з болгарської на українську, якщо вже Кирило і Мефодій переклали Святе Письмо із грецької за півтисячі років до цього. А все дуже просто. Святі Кирило і Мефодій, учителі слов'янські, переклали Писання на болгарську мову – рідну мову, яку у нас називали церковнослов'янською. Тож простіше кажучи, архімандрит переклав Євангеліє з церковнослов'янської мови на мову нашого народу, власне на українську мову. Записи і помітки на сторінках рукопису свідчать про цікаву і непросту 450-річну історію рукопису. Після виготовлення Пересопницьке Євангеліє зберігалось у Пересопницькому монастирі. У 1630 році, коли монастир став єзуїтським колегіумом, православні ченці покинули його, забравши з собою безцінну християнську книжкову святиню. До кінця ХІХ століття Пересопницьке Євангеліє послухом і стараннями перевозилося і переховувалося як реліквія, як символ віри, як Слово правди. Його читали священики, слухали паства і воно діяло сильніше за заклики і будь-які переконання. Залишається невідомим, як і коли, і за яких обставин Пересопницьке Євангеліє потрапило до гетьмана Мазепа. У 1701 році гетьман Мазепа подарував книгу Вознесенському собору (Переяслав), про що свідчить запис на сторінках рукопису та особистий підпис Мазепа. 1799 роком датований запис про передачу Євангелія в бібліотеку Переяславської семінарії, потім була евакуація у роки другої світової війни, по закінченні якої з 1948 року видання зберігається в інституті рукопису Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського.

Геренко О. Четвертий символ України: У Сумському держуніверситеті презентовано унікальне факсимільне Пересопницьке Євангеліє // Сумщина.-20.02.09, №19-20.-С.1-2.

№47. Петро Омелянович Чуйкевич народився 15 грудня 1818 року в містечку Вороніж Глухівського повіту Чернігівської губернії (нині це селище міського типу Шосткинського району Сумської області). 1843 року Петро Чуйкевич закінчив

філософський факультет Київського університету. У червні 1843 року до Києва прибув 29-річний поет і художник Тарас Шевченко. У Києві поет познайомився з Михайлом Максимовичем, Василем Білозерським, Пантелеймоном Кулішем. Саме в Пантелеймона в червні 1843 року відбулася перша зустріч Тараса Шевченка та Петра Чуйкевича. Після закінчення університету Петро Чуйкевич почав працювати молодшим учителем латинської мови Рівненської чоловічої гімназії. Наступного року в цю гімназію влаштувався на роботу історик Микола Костомаров. Петро Чуйкевич почав збирати українські народні пісні, ще будучи студентом. Два своїх зошити з піснями він віддав видатному досліднику народної творчості Михайлові Максимовичу. Вони сьогодні зберігаються в Інституті рукописів Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. Один із них – «Малороссийские песни, собранные в Киеве П. Чуйкевичем в 1843 году» – на першій сторінці вгорі має позначку: «От Кулеша». Близький у стосунках з Тарасом Шевченком, Пантелеймоном Кулішем, Миколою Костомаровим, Дмитром Пильчинковим Петро Чуйкевич теж був під слідством у справі Кирило-Мефодіївського товариства 1847 року. Однак через брак доказів його звільнили.

Горбатюк В. Не просто вчитель гімназії // Подільські Вісті.- 24.02.09, №24.-С.3.

№48. Г.Александрова. Літературні перехрестя (Микола Дашкевич у контексті порівняльних досліджень кінця XIX – початку XX ст.): монографія. – К.: Освіта України, 2008. Наукова праця Г. Александрової цінна й тим, що дослідницею опрацьовано та введено в обіг матеріали і документи, що знаходяться в Інституті рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Зарва В. Актуальність літературознавчої спадщини // Літературна Україна.-30.04.09, №17.-С.11.

№49. У Національному університеті «Києво-Могилянська академія» до 85-річчя з дня народження видатного українського вченого Михайла Брайчевського відбулася презентація збірника його вперше опублікованих творів «Вибране». Наймолодша учасниця свята, двадцятивосьмилітня кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського Ольга Бодак розповіла про свою роботу над дисертацією, присвяченою історико-бібліографічній спадщині М. Брайчевського, та над каталогом «Особовий архівний фонд М. Брайчевського», який побачив світ завдяки її праці.

Наука, культура і патріотизм в одній іпостасі відкриваючи світ Михайла Брайчевського. Подарунок до дня народження // Українське слово.-30.09-06.10.09, №39.-С.8-9.

№50. В Острозькій академії у 1580-1581 роках була створена найвидатніша книга Івана Федорова, шедевр тогочасного друкарства – Біблія Острозька; а потім виникла величезна бібліотека з латинських, грецьких і церковнослов'янських видань (130 з них і сьогодні зберігаються в Центральній науковій бібліотеці імені В.І. Вернадського).

Цимбалюк Є. Древній «Апостол» – від невідомого мецената // Вільне слово.-11.08.09, №56.-С.4.

№51. Пересопниця насамперед відома завдяки Євангелію, яке тут писалося і на якому наразі присягають українські президенти. Нині Пересопницьке Євангеліє зберігається в Інституті рукописів Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського НАН України. І, до речі, потребує нагальної допомоги, бо через техногенні чинники руйнуються пергаментні сторінки і палітурка, бліднуть мініатюри.

Цимбалюк Є. Пере-вал від Пересопниці до Перекалів // Вільне слово.-20.08.09, №59.-С.12.

№52. Огорнута сумирною тишею Пересопниця, що за кілька кілометрів від Рівного, наче дримає від спогадів про свою славу минувшину, яка крізь віки донесла до нас світлу і святу історію, що лягла в нетлінну скарбницю українського народу. Книга ця, що живе-

дихає історією, нині зберігається у Центральній науковій бібліотеці АН імені В.І. Вернадського. А в урочисту для неї й для нас коротку мить, коли обрані президенти, поклавши руки на неї і на серце, присягають на вірність українському народові, ця святиня-реліквія постає на світ Божий на найвищій трибуні України – трибуні Верховної Ради. Як символ честі, справедливості, незрадливості і нетлінної духовності народу українського. Народилася і благословилася вона у Пересопниці, яка в силу давнину була столицею Погорини. Стольний град Пересопниця, де проживали руські князі, еством і вчинками своїми глибоко набожні і благочестиві, завдячував саме їм за зведений тут монастир. Саме в його стінах, за свідченням історичних джерел, у 1561 році архімандрит Григорій та художник Михайло Васильевич завершили переклад та оформлення Євангелія з болгарської мови. Вони надали перекладу колориту живої народної української мови XVI століття. А заодно дали поштовх для розвитку національної самосвідомості. Про неоціненну вартість перлини рукописного книжкового мистецтва у різні часи говорили багато знаменитостей. Зокрема, ось що писав Іван Франко: «Виходить прецікава річ, що найстарший переклад, Пересопницьке Євангеліє, являється з свого погляду взірцем, якого не досягли ані Лободовський, ані Куліш з Пулюєм, і з яким зрівнявся один Морачевський, зрікшися всякої язикової манірності та глибоко вникнувши в дух української мови». Століття ця книга слугувала як Богослужбова. У 1630 році згасла свята духовність і благодать, які щедро засівало в душах парафіян Євангеліє. Князь Микола Чарторийський передав Пересопницю з монастирськими маєтками єзуїтському ордену. Увесь церковний скарб і Святописемна книга опинилися в костьолі, який спорудили у Клевані. Існує багато версій про подальшу долю «Пересопницького Євангелія». Але жодна не має конкретного підтвердження, документальної достеменності. Врешті-решт вона стала невимірною цінністю Воскресенського кафедрального собору Переяслава. Аж доки навечно не оселилась у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського.

*Григор'єв О. «Пересопницьке Євангеліє» пробилось крізь віки
// Вільне слово.-19.11.09, №84.-С.13.*

ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГИ:

№53. Виставка художніх творів Василя Седяра – ілюстратора «Кобзаря» Шевченка, відкрилася 10 вересня 2009 року в Національному художньому музеї України. Ця мистецька подія присвячена 110-й річниці від дня народження художника (1899-1937) та 195-річчю від дня народження Тараса Шевченка й виходу у світ «Кобзаря» з ілюстраціями. Уперше виставлені роботи з фондів сховищ Національного художнього музею України, центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України, Музею українського декоративного мистецтва, Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, а також із приватних колекцій.

Маловідомі сторінки Українського авангарду / Л.Чечель // Українська культура.-25.09.09, №38.-С.7.

№54. За годы независимости из Тернопольского художественного музея украли картину Ильи Репина «Украинский пейзаж» (правда, впоследствии она была найдена и возвращена музею), саблю Богдана Хмельницкого, подаренную ему польским королем, из Переяслав-Хмельницкого историко-культурного заповедника, прижизненное издание книги Николая Коперника «О вращении небесных сфер» из Национальной библиотеки Украины имени В.И. Вернадского, работы Марии Примаченко и Татьяны Яблонской. Разумеется, что это не полный перечень утрат.

Полищук В. Ох, рано снимать охрану // Рабочая газета.-05.02.09, №21.-С. 4.

НАУКОВІ ДОРОБКИ СПІВРОБІТНИКІВ:

№55. 30 жовтня 2009 р. виповнюється 10 років від дня заснування Державної науково-педагогічної бібліотеки України (ДНПБ України). Для висвітлення роботи ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського з цього номера газети ми починаємо друкувати статті про становлення й розвиток бібліотеки за 10 років від дня її заснування як всеукраїнського науково-інформаційного центру розвитку національної освіти і педагогічної науки України. У межах дослідження співробітники відділу наукового комплектування фонду ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського аналізують наукові праці. Так, у працях Н.Кушнарєнко, М.Слободяника, А.Соляник, Ю.Столярова, О.Воскобойнікової-Гузевої, Я.Чепурєнко розглядаються загальні теоретичні та практичні питання щодо комплектування бібліотек у контексті розвитку глобальних інформаційних процесів, методології корпоративного документообігу, пошуку нових джерел комплектування.

Бондар Л. Формування всеукраїнського інформаційного галузевого ресурсу // Педагогічна газета.-00.08.09, №8.-С.5.

ВІДДІЛ ГАЗЕТНИХ ФОНДІВ СІАЗ:

№56. Нещодавно в Рівному побачила світ нова книга «Документ доби. Публіцистика Уласа Самчука 1941-1943 років». Упорядником книжки є завідувач кафедри історії України Міжнародного економіко-гуманітарного університету ім.С.Дем'янчука, кандидат історичних наук, доцент Андрій Жив'юк. Цей матеріал нині важкодоступний для читачів, малодоступний і для дослідників. Зокрема, комплекти часопису «Волинь» є лише в Держархіві в Рівному, в бібліотеці Вернадського у Києві та бібліотеці Стефаніка у Львові.

Дем'янчук О. Улас Самчук міг би бути хорошим політиком: Андрій Жив'юк уперше зібрав усе, написане рівненським письменником, без цензурування і купюр // Україна молода.-13.03.09, №46.-С. 20.

КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА РОБОТА

ВИСТАВКИ:

№57. Цієї суботи, 16 травня в Україні відзначається професійне свято працівників науки. До Дня науки в Києві та інших містах країни проходить Третій всеукраїнський фестиваль науки. В програмі – урочисті засідання вчених рад та вчені збори, зустрічі студентів з науковцями, наукові конференції, круглі столи, семінари, наукові читання та доповіді. Окремо знайомлять з науковими виданнями та публікаціями наукові заклади, серед яких Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Долучаємося до науки разом: До Дня науки проходить Третій всеукраїнський фестиваль // Вечірній Київ.-15.05.09, №61.-С.15.

№58. «Антарктичному договору – 50». Інформаційну виставку під такою назвою першого грудня відкрито в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського. Цього ж дня у Вашингтоні (США) розпочав роботу саміт, присвячений підсумкам III Міжнародного Полярного року, в якому беруть участь українські дипломати. Збіг подій не випадковий – цього дня півстоліття тому у Вашингтоні був підписаний Договір про Антарктику.

Петрушенко М. Свято дослідників Антарктики // Урядовий кур'єр.-03.12.09, №225.-С.5.

№59. У приміщенні Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського відкрилася документальна виставка «Створення Української козацької держави», присвячена 360-й річниці укладення Зборівського договору 1649 року. На виставці експонувалися оригінали договору, його тогочасні переклади на російську та англійську мови, а також

сучасний переклад українською. Виставку підготовлено на основі документів, що зберігаються в Центральному державному історичному архіві України. Були також залучені фонди львівського та тернопільського філіалів Держархіву. Головний архів давніх актів у Варшаві та Російський державний архів давніх актів у Москві. У рамках виставки провідний науковий співробітник відділу давніх актів Держархіву в Україні Віктор Страшко презентував видання «Національно-визвольна війна в Україні 1648-1657. Збірник за документами актових книг».

Степанчук О. Перша сходинка до незалежності: 360 років тому український гетьман Богдан Хмельницький і король Речі Посполитої Ян Казимир підписали Зборівську угоду // Вечірній Київ.-13.10.09, №142.-С.8.

№60. На фотовиставку «... Я дерево, я сніг, я все, що я люблю...» потрапили лише жіночі роботи. І лише тих фотохудожниць, які «дослужилися до членства в Національній Спільноті фотохудожників України. Із 350 світлин, що надійшли до столиці зі всіх українських областей, до експозиції було відібрано 120 найефективніших та найцікавіших знімків. За словами ініціатора виставки Наталії Компанцевої, мета експозиції – зрозуміти, чи бачення світу жінки відрізняється від чоловічого. Які акценти схильна робити жінка-фотограф, дивлячись крізь об'єктив фотокамери? Що вона любить, про що мріє?» Помилуватися світлинами українських фотохудожниць Марини Лукач, Людмили Суворової, Любові Савельєвої та інших можна безкоштовно у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського до 17 березня.

Олійник О. Українські фотохудожниці представили власне бачення світу // День.-05.03.09, №38.-С.2.

ЗУСТРІЧІ, ВЕЧОРИ, ПРЕЗЕНТАЦІЇ:

№61. Упродовж тижня в Науковій бібліотеці імені М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка працювала виставка Національного антарктичного наукового центру. Її було присвячено підсумкам III Міжнародного полярного року, 50-річчю Договору про Антарктику та 15-річчю досліджень України в Антарктиці. Журналісти, науковці, студенти, особливо географічного факультету, майбутні біологи, фізики, а також допитливі школярі отримали нагоду зустрітися з ученими, полярниками, ознайомитися з фото- та відеоматеріалами про діяльність Антарктичного центру та Української антарктичної станції Академік Вернадський. А хто не встигнув цього зробити – матиме змогу відвідати наступну виставку, яку згодом буде розгорнуто в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського НАН України.

Популярно про Антарктику / За інф. прес-служби НАНЦ // Світ.-00.10.09, №39-40.-С.4.

№62. Вчора у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського відбувся круглий стіл у відкриття книжково-інформаційної виставки. Обидва заходи об'єднані назвою «Українська генеалогія: династія Тулубів». Тубули – славний український рід. Павло Тулуб (1862-1923) був шанованим юристом і поетом. Його донька – відома письменниця Зінаїда Тулуб (1890-1964), авторка панорамної диалогії «Людолови», де відтворено історичне тло за гетьманування Петра Сагайдачного; роману «В степу безкраїм за Уралом» – про життя Тараса Шевченка на засланні, повісті «На распутьє», низки кіносценаріїв, п'єс, численних віршів та перекладів. Була звинувачена у сфабрикованій органами НКВС УРСР справі. І тільки 1956 року Зінаїду Тулуб реабілітовано. До речі, 2010-ліття від дня її народження. Тому ці заходи – своєрідна репетиція до ювілею. А їхнім ініціатором став народний депутат Сергій Тулуб, який, до речі, дослідив своє генеалогічне дерево до XVII століття.

Тисячна Н. Повернення до власної родинної історії: У Бібліотеці ім.В. Вернадського експонується виставка про славу династію Тулубів // День.-27. 11.09, №216.-С.2.

№63. Декілька років тому про могилу Зінаїди Тулуб на центральній алеї Байкового кладовища мало хто знав. Минулої суботи на поминальну літію прийшло чимало людей, що поминути відому письменницю, авторку історичних романів «Людолови» і «В степу безкраїм за Уралом». Починаючи з кінця 50-х років, у вузьких колах її «Людолови» зачитували до дір. На широкий загал роман не вийшов і по сьогодні, хоча про його стилістичні особливості філологи не втомлюються говорити. Але ні в школі, ні в інститутах в основній програмі Зінаїди Тулуб не вивчають. 28 листопада письменниці виповнилося б 119 років. З нагоди дня народження у видавництві «Жнець» видали її першу віршовану збірку «Стихи моей молодости», впорядковану літературознавцем і журналістом Борисом Клименком. Книжку презентували у рамках «круглого столу» «Українська генеалогія: династія Тулубів» у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського. Маже, читач і цієї збірки ще довго не побачив би, якби Зінаїда Павлівна не була однофамільницею народного депутата, экс-міністра палива й енергетики Сергія Тулуба. Досліджуючи свій родовід, він натрапив на династію Тулубів, знайшов документи про батька Зінаїди – Павла Тулуба, відомого юриста і російського поета, а також твори самої письменниці.

Муравель О. Світ ловив її, та не спіймав: У Києві згадали ім'я забутої письменниці Зінаїди Тулуб // Україна молода.-01.12.09, №224.-С.15.

ІСТОРІЯ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ

№64. Торік виповнилося 145 років від дня народження Володимира Вернадського – геніального мислителя, видатного філософа та природознавця, засновника геохімії, біогеохімії та радіогеології. У квітні 1918 року, після проголошення Української держави, яку очолив гетьман Павло Скоропадський, академіка Петербурзької Академії наук, професора Московського університету Володимира Вернадського запрошують до Києва. У столиці України він очолив Комісію з організації Академії наук і Української національної бібліотеки, а також комісію з питань вищої школи. У жовтні 1918 року Володимира Вернадського обирають першим президентом Української Академії наук. У Києві є бульвар Академіка Вернадського, його ім'я носить Центральна наукова бібліотека. Нещодавно міська влада присвоїла ім'я видатного українця Київській спеціалізованій школі №185 з поглибленим вивченням фізико-математичних дисциплін.

Константинова Л. Київській школі надано ім'я Володимира Вернадського // Українське слово.-28.10-03.11.09, №43.-С.5.

ІНФОРМАЦІЯ

ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ:

№65. Вчорашнім указом №260/29 президент В. Ющенко поручил Київській горгосадміністрації в трехмесячный срок начать процесс выделения в столице земельных участков под строительство дополнительного корпуса Национальной библиотеки Украины имени В.И. Вернадского и Шевченковского дома.

Библиотеку имени В.И. Вернадского могут расширить // Коммерсант.-23.04.09, №70.-С.3.

№66. Для популяризації надбань класичної української літератури Президент Віктор Ющенко доручив Кабмінові започаткувати випуск серійних видань «Літературний архів української класичної літератури», а КМДА виділити ділянки для будівництва додаткового корпусу Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського. Про це йдеться в

Указі глави держави від 22 квітня «Про деякі заходи щодо популяризації класичної української літератури та збереження літературної і культурної спадщини».

Українська книга переможе кризу // Галичина.-23-29.04.09, №60-61.-С.2.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

№67. Наталія Шельга, виконавчий директор Українського наукового клубу: – Рейтинги трьох академій та вищих навчальних закладів, базовані на індексі цитування, виставила на сайті бібліотека імені В.І.Вернадського. Хоча, за традицією, там подано лише кількісні показники.

Чаювання в Президента / О. Рожен // Дзеркало тижня.-14-20.02.09, №5.-С. 1,12.

№68. Напередодні Нового року 105 експертів Всеукраїнського рейтингу «Книжка року» впродовж цілого тижня оцінювали видавничий репертуар 2008-го. У кожній із семи номінацій визначено претендентів на лавреатство. Починаємо публікувати Короткі списки – переможці будуть названі наприкінці лютого. Експерти номінації «Минувшина»... Надія Стрішенець – Керівник Центру формування бібліотечно-інформаційних ресурсів Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського. Галина Ковальчук – Заввідділом стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.

VIP-читання // Україна молода.-10.01.09, №3.-С.12.

№69. Сьогодні в Україні около 40 тисяч бібліотек. Среди ведущих – Национальная библиотека Украины имени В.И. Вернадского, Национальная парламентская библиотека Украины, Государственная библиотека Украины для детей, Государственная историческая библиотека Украины и другие.

Всеукраинский день библиотек // Южная столица.-25.09.09, №38.-С.5.

ТЕХНІЧНИЙ СТАН БІБЛІОТЕК:

№70. Упродовж наступних трьох-чотирьох років академічні установи України мають видати низку фундаментальних наукових праць. Окрім видавничих, план містить ще й великі будівельні проекти. Це, зокрема, будівництво нових приміщень для Національної бібліотеки імені В.І.Вернадського, Державної науково-педагогічної бібліотеки ім.В.Сухомлинського АПН України, книгосховищ для Національної бібліотеки ім.В.Стефаника у Львові, Кримської філії Інституту археології НАН України в Сімферополі, а також Шевченківського дому в Києві.

Енциклопедії ще пишуться // Літературна Україна.-01.01.09, №1.-С.3.

НОВІ ВИДАННЯ:

№71. Найближчим часом планується і видання зведеного тому «Української архівної енциклопедії» (протягом 2006-2007 років видано три робочі зошити енциклопедії), в підготовці якого беруть участь, крім працівників УНДІАСД й архівних установ, Інститут української археографії та джерелознавства імені М. Грушевського НАНУ, Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського, Київський національний університет імені Тараса Шевченка та ін.

Удод О. Співпраця держкомархіву з академічними установами та вищими навчальними закладами // Освіта України.-20.01.09, №5.-С.4-5.

КЕРІВНИЦТВО БІБЛІОТЕКИ:

№72. Давайте поздравим 17 марта с днем рождения Алексея Семеновича Онищенко – академика НАНУ, академика-секретаря Отделения истории, философии и права президиума НАНУ, гендиректора Национальной библиотеки Украины имени В.И. Вернадского.

Давайте поздравим с днем рождения // 2000: Аспекти.-13-17.03.09, №10.-С.5.

КАДРИ БІБЛІОТЕКИ:

№73. Що стосується найдостойніших видань 2008 року, церемонія нагородження авторів яких відбулася 6 березня в Національному педагогічному університеті імені М.Драгоманова, то аби вибрати найдостойніші книги, 87 вітчизняних експертів оглянули понад 2 тисячі книжок. Серед знавців книг – заввідділом стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського Галина Ковальчук.

Миколюк О. Обов'язкове для читання... : Відбулася церемонія нагородження лауреатів X Всеукраїнського рейтингу «Книжка року» // День.-11.03.09, №40. – С.2.

№74. Видавництво «Педагогічна думка» Інституту педагогіки АПН України видало науково-допоміжний бібліографічний покажчик «Вища освіта України в умовах трансформації суспільства: стан, проблеми, тенденції розвитку 1991-2006 рр.» (К., 2008. – 488 с.). У первісному рецензуванні матеріалів взяли участь... Т.В. Добко, – кандидат історичних наук, завідувач відділу Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.

Мельникова І. Настільна книга для дослідників проблем вищої освіти // Освіта.-07-14.10.09, №44.-С.7.

№75. До ювілею письменника видавництва Національної академії наук підготували шанувальникам життя і творчості Гоголя цікаві новинки. Маловідомі сторінки життя письменника – ніжинський період – побачили світ в книгах Оксани Супронюк «Литературная среда раннего Гоголя» та «Н.В.Гоголь и его литературное окружение в Нежинской гимназии», видані «Академперіодикою». Варто відмітити гігантську архівну роботу, здійснену науковим співробітником Національної бібліотеки імені В.І.Вернадського Оксаною Супронюк.

Беляєва М. Невідомий Гоголь: Вийшли нові видання, присвячені Миколі Гоголю // Вечірній Київ.-03.04.09, №43.-С.16.

№76. Що стосується найдостойніших видань 2008 року, церемонія нагородження авторів яких відбулася 6 березня в Національному педагогічному університеті імені М.Драгоманова, то аби вибрати найдостойніші книги, 87 вітчизняних експертів оглянули понад 2 тисячі книжок. Серед знавців книг – академік Микола Жулинський, професор НаУКМА Володимир Панченко, поет Іван Андрусяк, заступник директора Інституту історії України НАНУ Станіслав Кульчицький, письменник Сергій Грабар заввідділом стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського Галина Ковальчук.

X Всеукраїнський рейтинг «Книжка року» фінішував // Культура і життя.-25.03.09, №12.-С.7.

№77. У видавництві «Ярославів Вал» вийшов «Жовтий князь» Василя Барки німецькою мовою. «Жовтий князь» – не просто художньо повноцільний твір. Це передовсім свідчення Василя Барки про те, що робила з нашим народом комуністична влада, яка взяла за мету виморити й викосити українську людність безпрецедентним у всій світовій історії голодомором. Другою дуже важливою людиною саме для появи Барчиного

роману німецькою стала пані Марія Остгайм-Дзерович. Допевнившись, що і в Австрії, і в Німеччині, і в інших країнах Європи люди просто не уявляють справжніх масштабів голодомору 1933 року в Україні, пані Марія вирішила зробити німецький переклад роману Василя Барки «Жовтий князь». Хай читають страшну правду, що її розповів видатний український письменник. Після довгих консультацій було вирішено видавати переклад Барчиного твору в київському видавництві «Ярославів Вал», яке останніми роками дало читачеві низку важливих і споряджених на високому поліграфічному рівні книг. Можна сказати, що «Ярославів Вал» виграв неофіційний тендер. І тут велике значення мало авторитетне слово Тетяни Арсеєнко – завідувачою відділом міжнародної інформації та зарубіжних зв'язків Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Короненко С. Плід колективних зусиль // Освіта України.- 24.03.09, №23.-С.5.

№78. Днями у видавництві «Ярославів Вал» вийшов друком роман Василя Барки «Жовтий князь» німецькою мовою. Після довгих консультацій було вирішено видати переклад Барчиного твору в київському видавництві «Ярославів Вал». «Ярославів Вал» виграв неофіційний тендер. І тут велике значення мало авторитетне слово Тетяни Арсеєнко – завідувача відділу міжнародної інформації та зарубіжних зв'язків Національної бібліотеки України ім.В. Вернадського.

Короненко С. Плід колективних зусиль // Слово Просвіти.-09-15.04.09, №14.-С.11.

УВАГА ДО БІБЛІОТЕКИ ВЛАДИ КРАЇНИ:

№79. Голова Верховної Ради України Володимир Литвин у середу на запрошення директора Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського Олексія Онищенка відвідав дві виставки, які цими днями відкрито в бібліотеці. Одна з них – «Україна самобутня» – організована спільно з Київською організацією Національної спілки фотохудожників України та проводиться в рамках Дня соборності України. На вернісажі представлено 76 фоторобіт двадцяти членів Національної спілки фотохудожників України, які відображають різноманітне й різнобарвне життя українців. Світлини зроблені на фестивалях народної творчості, під час обрядових дійств, на святах у великих та малих містах і селах різних регіонів країни. Другий вернісаж – персональна виставка живопису директора Інституту геронтології Академії медичних наук України Владислава Безрукова. Спілкуючись із працівниками бібліотеки, В.Литвин наголосив на важливості уваги з боку держави до розвитку книгарень та бібліотек, оскільки, за його словами, навіть в комп'ютерний вік ніщо не замінить безпосереднього спілкування людини з книгою.

Ніщо не замінить спілкування з книгою // Голос України.- 23.01.09, №11.-С.2.